

Protest volikogu esimehe käitumise osas nii 19.05.2020 istungil kui ka pärast seda.

Asjaolud.

1. 19.05.2020 istungil oli arutlusel 2019 aasta majandusaasta aruanne. Sellest ülevaate andmise käigus valla pearaamatupidaja Anneli Viimsalu teatas, et 4 inimest ei esitanud seotud isikute deklaratsiooni. Volikogu esimehe (andmekaitse koolituse läbinu) küsimusele, kes ei esitanud deklaratsiooni, luges Viimsalu ette 4 nime. Volikogu istungil ei suutnud Viimsalu nimetada konkreetset õigusakti, milles sisaldub kohustus nimetatud deklaratsiooni esitamiseks. Ei osanud ta ka selgitada, mis juhtub nendega, kes ei esitanud deklaratsiooni. Viidati raamatupidamise seadusele ja teatati, et mitteesitamisel karistust ilmselt pole.
2. Pärast volikogu istungit kirjutas volikogu esimees oma blogis: *Seotud isikute deklaratsioon on dokument, millest aruandes kajastub vaid neli rida, aga audiitor vajab kogu infot. Eriti saadud toetused. 55 inimest esitasid selle deklaratsiooni, 4 jätsid esitamata: Suurekivi, Rosenfeld, Uukkivi, Vodja.*
3. Volikogu ametlikust protokollist loeme: *Tõnis Kõiv: Kes need neli olid, kes jätsid seotud isikute deklaratsiooni esitamata? Anneli Viimsalu: Suurekivi, Uukkivi, Rosenfeld ja Vodja.*
4. Kuivõrd soovisin tutvuda volikogu salvestusega, siis ilmselt sundis see soov kontrollima protokollis sisu ja viga leiti üles ning ametlikus protokollis see ka parandati. Protokollija esitas oma vabanduse. Protokollis allkirjastaja mitte.
5. Ca 10 päeva hiljem lisandus selgitus Kõivu blogisse *4 jätsid esitamata: Suurekivi, Rosenfeld, Uukkivi, Vodja (TK: täpsustus 29.maist 2020, Uukkivi asemel jättis deklaratsiooni esitamata siiski Uuemaa. Ebatäpsus tulenes suulisest ettekandest volikogus ja sai tähelepanujuhtimise järel üle täpsustatud).*
6. Käisin 01.06 salvestust kuulamas ja sellel oli vägagi selgelt kuulda Uuemaa nime ja kindlasti pidi tegema pingutusi, et selgelt kostva Uuemaa asemel kuulda Uukkivi.
7. Istungil küsisin viidet õigusaktile, mille alusel kõnealust deklaratsiooni nõutakse. Vastus oli (salvestuselt ka kuuldav) – raamatupidamise seadus ja selle alusel koostatud juhend (?).
8. Pärast volikogu istungit sirvisin raamatupidamise seadust ja ei tuvastanud sõnagi sellise deklaratsiooni kohta, seega esitasin seotud isikute deklaratsiooni osas arupärimise, et saada konkreetne vastus küsimusele – kust ikka tuleb kohustus (kui üldse) sellise deklaratsiooni esitamiseks ja kes annab õiguse deklaratsiooni esitamata jätnu avalikku häbiposti naelutada.

Arupärimises esitasin konkreedsed küsimused:

- Milliste õigusaktidega on reguleeritud nimetatud deklaratsioonide täitmise kohustus?
- Millises õigusaktis, millises sättes on loetletud isikud, kes on deklaratsiooni kohustatud täitma?
- Millises õigusaktis, millises sättes on kirjeldatud deklaratsiooni mitte täitnutele esitatavad sanktsioonid?

- Millises õigusaktis, millises sättes on kirjeldatud deklaratsiooni mitte täitnud isikute avalikustamine?
- Millises õigusaktis, millises sättes on kehtestatud deklaratsiooni vorm? Vormil endal selline viide puudub.

Vastuses viidati mitmele raamatupidamise seaduse ja muude aastaaruande täitmist reguleerivatele õigusakti sättele, milles räägitakse kes on seotud isikud ja mida see seotus tähendab. Kõik need viited rääkisid, mis seotud isikute kohta tuleb **vallavalitsusel** aruandes kajastada, kuid ükski esitatud sättest ei rääkinud deklaratsiooni täitmise kohustusest volikogu liikmele. Veelgi enam – otsesõnu teatati, et ühtegi kehtestatud deklaratsioonivormi pole olemas¹ ning puudub ka igasugune võimalus kedagi kuidagi karistada deklaratsiooni esitamata jätmise korral. Lisaks anti teada, et *Deklaratsiooni mitte täitnud isikuid ei avalikustatud vallavalitsuse esindaja poolt ettekande käigus volikogus, oli ainult suuline vastus sellekohasele volikogu esimehe küsimusele. Samas ei eksisteeri ka õigusakti, mis keelaks deklaratsiooni mitte täitnud isikute avalikustamist.*

Paraku eksib vastuse koostaja eelpool toodud tsitaadis selles, et ei eksisteeri õigusakti, mis keelaks inimese au ja hea nime teotamist (sinna alla käib kindlasti mittekohustusliku deklaratsiooni esitamata jätmise halvustavas toonis presenteerimine). Nimelt on meie **põhiseaduses säte, mis keelab inimese hea nime teotamist ning täpsemalt on see reguleeritud ka võlaõigusseaduses** (VÕS § 1046 ja § 1047).

Seega on volikogu esimees kahel korral andnud kirjalikus vormis ja halvustavas/häbitavas toonis, avalikkusele teada inimeste nimed, kes ei esitanud mingisugust deklaratsiooni. Sealjuures jätnud lisamata, et sellise deklaratsiooni nõudmiseks ja esitamiseks puudus seaduslik alus. Sellisel viisil avalikustamisega on Tõnis Kõiv selgelt alandanud neid isikuid avalikult. Veelgi enam. Suures soovis igas asendis ära teha ja kohta kätte näidata oponentidele, on ta istungil kõlanud infot moonutanud ja nii on sattunud avalikkusele nautimiseks ka Uukkivi nimi. Ometigi on volikogu liige Uukkivi esitanud deklaratsiooni 12.03.2020 ehk täpselt ajaks, mil küsitud oli.

Kokkuvõtvalt. Ma ei saa nõustuda, et volikogu esimees esitab väärandmeid ja laimu ning ei näe vaeva sellise teo eest vabandamisega. Avalik vabandus ei ole “*ebatäpsus tulenes suulisest ettekandest volikogus ...*”², see võib küll olla vea tekke põhjuseks, aga põhjuseks võivad olla ka kuulaja **pesemata kõrvad**³. Kindlasti selline sulgudes täiendus ei korva 10 päeva üldsusele lugemiseks jagatud väär infoga põhjustatud mainekahju. On 100% kindel, et inimene, kes ühe korra mingi blogipostituse läbi luges, seda 10 päeva hiljem üle lugema ei tule. Seega kordan – Kõiv ei ole oma laimava sisuga postituse eest mingit vabandust esitanud. Samas on selge, et kui ta seda ka teeks, siis poleks see südamest tulev ja jääks pelgaks formaalsuseks, mida ma

¹ Vastusest „Seotud osapoolte deklaratsiooni kinnitatud vormi ei ole olemas. Deklaratsioon on vahend majandusaasta aruandes nõutavate andmete kogumiseks, järelikult ei saa olla ka sanktsioone deklaratsioonide mitte täitnutele.“

² See on pigem ettekandja peale ajamise katse

³ Siinkohal on huvitav näha Kõivu blogilehel reklaami uuest hitist, mis tagab parema kuulmise 😊

1 trikk halva kuulmise jaoks

kindlasti nõudma ei viitsi hakata. Oma eksimuse eest vabandamine peaks eksinu enda poolt olema elementaarne.

Rõhutan siiski veelkord asjaolu, et Eestis kehtib ikka veel Põhiseadus, milles toodud meie kõigi õigused. Selle teema vaates soovitan üle lugeda § 17, mis on suhteliselt lühike ja peaks olema arusaadav igale tavalisele kodanikule, seega kindlasti ka sellisele, kes väidab end olevat lausa andmekaitse spetsialisti tunnistusega tegijana. Loodan, et Kõiv selle sätte sisu omandab ja tulevikus enam ei eksi.

Meenutan sedagi, kuidas kodanik Kõiv alles märtsis ühes e-kirjavahetuses uhkustas oma andmekaitsealaste teadmistega ja teavitas kõiki volikogu liikmeid vastava kursuse läbimisest ning tunnistuse saamisest⁴. Täna saab teha järelduse -asjata kulutatud aeg ja tunnistuse võiks/peaks tagasi andma.

Lisaks eelnevale juhin tähelepanu sellele, et Uuemaa siiski esitas deklaratsiooni, kuigi suure hilinemisega. Viimsalu oleks pidanud sellele istungil ka tähelepanu juhtima, mitte jätta volikogule arusaamist, et Uuemaa pole üldse deklaratsiooni esitanud. Jah, tähtaegselt ei esitanud, kuid lõpuks esitas siiski.

Ja lõpetuseks. Vallavalitsus on selle deklaratsiooni täitmise nõudmise tuhinas siiski ka ise päris jämedalt eksinud isiku andmete kaitse põhimõtete vastu. Nimelt saadeti mitmele volikogu liikmele, kes ei olnud oma nn deklaratsiooni õigeaegselt esitanud, näidisenä Oleg Tšubarovi juba täidetud deklaratsioon, mis on selgelt seaduse rikkumine.

Raivo Uukkivi, volikogu liige ja deklaratsiooni õigeaegselt esitanu.

---

⁴ From: Tõnis Kõiv <tonis.koiv@rae.ee>

Sent: Sunday, March 22, 2020 5:50 PM

To: raivo@rae.ee

Subject: Re: 26. märtsi 2020 volikogust

Isikuandmete kaitsmise teemal võiks pika kirja kirjutada, sest julgen arvata, et tean selle kohta keskmisest rohkem, olles läbinud Taltechis andmekaitse spetsialisti koolituse. Koolitus septembrist detsembrini ja lõppeb eksamiga.